

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések Árszabály szerint.

Érsek urunkrólunk.

Öccsellenciája, Városov Gyula dr., érsekünk alábbi körlevelét örömmel közöljük, mert benne munkásságunk elismerését látjuk s mert hisszük, hogy sok közömbös világi katolikusban fölkelti majd a katolikus sajtó terjesztésének szükségérzetét.

„Egyházmegyei körleveleimben ismételtén fölhivtam kedvelt papságot a katolikus sajtó támogatására. Ezuttal a „Bácskai Napló“ című újságot, illetve az ezt létesítő szabadkai nyomda és hírlapkiadó vállalatot, mint szövetkezetet, amely utóbb a „Szent Antal Nyomda és Irodalmi-Vállalat mint szövetkezet“ címet vette föl, ajánlom a t. c. papság különös figyelmébe és pártfogásába.

A scripta scriptis opponenda elvénél fogva ugyanis nemcsak az országos érdekeket hordozó budapesti katolikus lapokat, hanem a szűkebb körre szorított megyei, vagy helyi érdekű katolikus lapokat is támogatnunk kell, amint hogy az antikatholikus sajtó nemcsak az országos, hanem a vidéki lapok utján is óriási hatást gyakorol a hívekre.

Szentséges Atyánknak X. Pius Pápának „Restaurare omnia in Christo“ jelszava is arra ösztönöz, hogy minden, még kisebb jelentőségű ügyet is lelkesen karoljunk föl, csak hogy használjunk vele szentegyházunk üdvöztető törekvéseinek. A katolikus hitelveknek lelkünket egészen lefoglaló természetéből is következik, hogy akkor, amidőn országos mozgalmakat szervezünk a hitélet minden irányu megerősítésére, minden eszközt meg kell ragadnunk arra, hogy saját közvetlen környezetünknek a katholicizmus áldásaiból minél többet juttassunk.

Egyházmegyém, sajnos alig van egypár határozottan katolikus irányu helyi, illetve vármegyei érdekű lap. Pedig e téren is nekünk, a tulajdonképp többségben levő katolikusoknak kellene vezérszerepet vinnünk.

Ezért törekedtem arra, hogy egyházmegyém legnagyobb katolikus

városában: Szabadkán, mely központi fekvésénél fogva is a megyei érdekű sajtó fölvirágoztatására igen alkalmas, katolikus napilap és katolikus nyomda vállalat létesüljön.

Miértis, midőn a vidéki katolikus sajtó anyagi és erkölcsi, illetve szellemi istápolására kedvelt papságot atyailag kérem és buzdítom, különösen ajánlom, hogy a Bácskai Naplót s ennek szent Antaltól nevezett nyomdavállalatát istápolni sziveskedjék.

Nincs újság, amelynek oly nagy olvasóközönsége és oly kiváló munkatársai vannak, mint a katolikus sajtó, ha a papság ezt lelkesen fölkarolja s tőle telhetőleg mindent elkövet a lap fölvirágoztatása érdekében. Minden katolikus pap hivatott munkatársa a katolikus újságoknak, melyek által a legjobb hírt, az evangéliumot a legváltozatosabb alakban, a legkülönbözőbb módon hirdetheti; minden szolgálatával, mit a katolikus hírlapirodalomnak tesz, Isten nagyobb dicsőségét mozditja elő.

Isten azt kívánja tőlünk, szolgálótól, hogy a nekünk juttatott tehetséget, talentumainkat jól használjuk föl, értékesítsük, kamatoztassuk a hívek lelki javára. Ennek egyik legjobb módja az újságoknak jó, tanulságos és épületes hírekkel való ellátása, amik által a hívek igen nagy számára üdvös hatást gyakorolunk.

Támogassa tehát kedvelt papságom alkalmas közleményekkel a katolikus sajtót gyorsan és állandóan; hívja föl a híveket a katolikus lapok hirdetési rovatainak fölkarolására és a katolikus lapok megrendelésére, amiben első sorban kedvelt papságom adjon jó példát. Akinek pedig anyagi viszonyai engedik, vegyen a szabadkai szent Antal nyomda és irodalmi vállalat 50 koronás részjegyeiből is, hogy ezen sok befektetést igénylő üdvös vállalat nehéz hivatását teljesíthesse, az üzemhez szükséges anyagi eszközöket beszerezhesse s elegendő forgó tőkével rendelkezék.

Pontos számítás szerint a kalocsai egyházmegye katolikus olvasóközönsége magában véve is képes volna egy nagy, országos jellegű katolikus napilapot fenntartani; annál inkább fogja a sokkal kevesebb költséget okozó és kisebb igényű vidéki, helyi, illetve vármegyei érdekű lapokat fölvirágoztatni, ha kedvelt papságom ezeket hivatásszerűen fölkarolja.

Végül megemlítem, hogy a Bácskai Napló című napilap előfizetési ára egész évre 14-40 korona, szerkesztősége és kiadóhivatala pedig Szabadkán a IV. körben Rákóczi-utca 20. szám alatt található.

Kalocsa, 1908. október 12.

Gyula s. k.
érsek.

Barkóczy és Göröcsöni üdvözlése.

A bácsalmási esperesi kerület Mélykuton, október hó 20-án tartott őszi tanácskozási ülésén más egyéb között elhatározta, hogy az egyházi épületeket a jövő évtől kezdve az orsz. katolikus iskolaegyesület utján a „Magyar Gazdák Szövetségénél“ biztosítja; Barkóczyt, Göröcsönit, mint a „tettek“ katholicizmusának előharcosait üdvözölte.

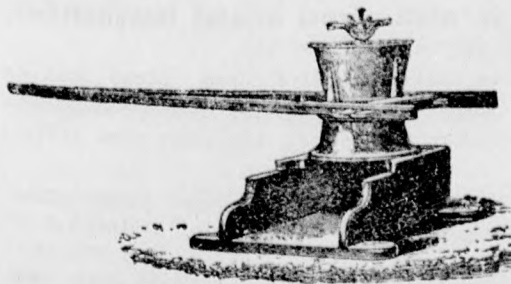
Városi közgyűlés.

Tömött széksorok előtt nyitotta meg Biró Károly dr., polgármester a törvényhatósági bizottság közgyűlését. A tárgysorozat elején és végén egyaránt fontos tárgyak szerepeltek. Ki is tartottak a városatyák, a többségiek azért, hogy szükség esetén igennel szavazhassanak.

Szavaztak is igennel, mondjuk meg őszintén, a szegény rendőrök rovására. Azoknak a rovására, akik naponként életüket kockáztatják, családostól együtt éhezve fázva, mások vagyonának és személyének biztonságáért. Hasztalanul akarnak tagadni, a polgármester pártjában nincs meg a kisemberek nyomora iránti érzék. Ezért volt joga Mukics Simonnak úgy jellemezni őket, mint akik a vagyonukban elbizakodnak.

Bizony, bizony, pedig ha ezek a szegény emberek nem teljesítenék nemesen erkölcsi kötelességeiket, a vagyonosok sem bizakodhatnak vagyonukban.

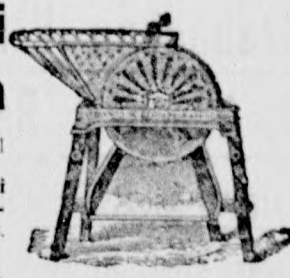
Ezt a tanulságot meg kell állapítanunk, mielőtt a közgyűlés lefolyásáról szóló tudósításunkat megkezdénénk.

Bächer Melichar gépgyári raktára

Szabadka (Raichl palota). 568-80-11

A tisztelt gazdaközönségnek ajánljuk dusan felszerelt gépraktárunkat eredeti Bächer ekék, eredeti Melichar vetőgépek, szeceksavágók, boronák, kukorica darálók, morzsolók, valamint az összes gazdasághoz szükséges gépeket. Eredeti Johnston amerikai aratógépek egyedüli előrusítási hely. Olcsó árak. Kedvező részletfizetések. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A másik érdekes jelenség meg az, hogy a gimnáziumi tanárválasztásnál csak megnyilatkozott, hogy is mondjam csak, a zsidó felekezeti érdek, a félhivatalos főbócher lap visszhangja képen. Dícséretére legyen mondva a közgyűlésnek, a viszhang csak viszhang maradt, üres, mint a főbócher félhivatalos okvetetlenkedése, aminek más neve is van.

Délelőtt lemorzsolták a tárgysorozatot. Egyetlen tárgy maradt délutánra, a szervezési szabályrendelet, melyet sokan rendkívüli közgyűlésen akartak tárgyalni. De csak délutánra maradt.

A közgyűlésen különben, Bezeredy István távollétében, Biró Károly dr., polgármester elnökölt.

A gyűlés lefolyásáról szóló tudósításunk a következő:

Üdvözlés Brankovicsnak.

A közgyűlés megkezdése előtt Biró Károly dr. felhatalmazást kér a törvényhatósági bizottságtól, hogy a törvényhatóság nevében táviratilag üdvözölhesse Brankovics György patriarchat.

Ezután Hoffmann Kálmán dr. a pót-tárgysorozatot, majd a polgármesteri jelentést olvassa föl, mely után áttértek az indítványok sorára.

A rendőrség szaporítása és fizetésük emelése.

Az első indítvány Vida Kálmán indítványa volt, melyben a gyalogrendőrségnek 72-ről 90-re, a lovasrendőrségnek 35-ről 50-re leendő szaporítását, s a rendőrség fizetésének 25 százalékkal leendő felemelését kívánja. Vida Kálmán indítványának megindokolásában élénk színekkel festi azt a megdöbbentő életnehézségeket, melyekkel megbecsülendő rendőreinknek megküzdéniök kell. Kimutatja, mennyire humanus, igazságos a rendőrök fizetésének emelése. Egyetlen szavát sem cáfolhatták volna meg.

Nem is cáfolták, de mert a szegény ember kenyerét tulhajtott sporolási szempontból megédesíteni nem akarták, névszerinti szavazással, nem emelték a fizetést, hanem a tanács rideg, elutasító javaslatát fogadta el a többség.

Egyéb indítványok.

Székely Lukács és társai és Mukics Simon indítványára az adó felszólamlási bizottságnak Szabadkán leendő működését lehetővé tették.

Egy zsidó indítványt adott be a vigalmi szabályrendeletnek módosítása tárgyában. Eszerint a tanács javasolja, hogy ezentel engedtessek meg, tanácsi engedély alapján, hogy a színiévad alatt, s ezt megelőzőleg mozgókép színházak, uránia színházak, cirkuszok, műkedvelői előadások, kávéházi hangversenyek s egyéb hasonlókat szintén tartassanak.

A igazság kedvérért meg kell jegyeznünk, hogy tavaly, ugyanezen hónapban Pleszkovics Lukács dr. szintén kérte ezt a módosítást, ámde akkor két keresztyénről volt szó a tanács tehát az indítványt elutasította. Most zsidóról volt szó!

Hja! Zsidó, az más.

Csak a pusztá igazságot állapítottuk meg

A költségvetések.

Az 1909. évi költségvetést már ismertettük. Fischer dr. a főszámvevő Tillmann Zoltán, Purgly Sándor dr., Jandek Mátyás és Biró Károly dr. felszólamlása után a költségvetést változatlanul elfogadták.

Elfogadták az 1908. évi pótköltségvetést az 1909—1910. évi közuti költségvetési előirányzatot is.

Palics fürdő.

Palics fürdő kiépítésére vonatkozólag a lapunkban is már ismertetett terv alapján felhatalmazták a tanácsot, hogy a kiépítést foganatosítsa s egy új, emeletes szálloda tervét készítse el. A világitás rendezésére vonatkozó indítvány beterjesztésével megbízzák a tanácsot.

Purgly Sándor dr. azon indítványa, hogy víztorony építtessék, a melegfürdő újra építésének kapcsán kerül kivitelre.

Tanügyek.

A főgimnáziumi tanári választások elhalasztották. A választásokig a számtan és fizikai tanszékre Prokes nyugalmazott tanárt hívják meg.

A felső kereskedelmi iskola segélyét évi 10000 koronában állapítják meg.

A szabadkai állami népiskolai gondnokságba beválasztanak: Antunovics József dr., Bolits József dr., Fischer Jákó dr., Janiga János, Lukács István, Meznerics Ferenc, Purgly Sándor dr., Sánta György dr., Váli Gyula és Vojnich Gyula dr.

Személyi ügyek.

Tary István és Vass Béla anyakönyvvezetők kérvényét az anyakönyvi kivonatok után befolyó díjakból leendő részesülés iránt elutasítják.

Dr. Landauer Adolf alügyészt évi 1920 koronával nyugdíjazták.

Szily József rendőr végkielégítését 1300 koronában állapítják meg.

Mamuzsich Benedek, főgimnáziumi tanárnak három havi szabadságot engedélyeznek.

A közkórházi segédorvosoknak, a vilamosvasut kiépítéséig évi 300—300 korona fuvardíjat állapítsanak meg.

Egyébb ügyek.

Takács Antal indítványára a Fűzfás-utca nevet Szemere, a Homok-utca nevet Klauzál-utcára változtatták.

Pullmann Frigyesnek baromfi tenyésztési célokra a Halasi-úton 3000 négyszöglet adnak el 3000 koronáért azon kikötéssel, hogy a telepengedélyt előbb szerezzék meg.

A Ludas és Tómpa pusztákon tartandó hetivásároknak oly helypénzt állapítsanak meg, mint aminőt a városban szednek.

Az önkéntes tűzoltóknak a Ludas-pusztán szervezendő tűzoltócsapat fentartásához évi 500 korona segélyt engedélyeznek.

A szabadkai izr. népkönyvtárnak 250 korona segélyt szavaznak meg.

A Kürt-utcában téglá, a Harmat-utcában aszfaltjárdát létesítenek.

A szabadka—gombos—palánkai helyi-érdekű vasut sándori állomásához vezető ut kiépítéséhez egyharmad részben hozzá járulnak.

Délután.

Délután zajosabb ülést vártak és a tárgyalás tréfás csevegés volt, pedig bizony életbevágó ügyet, a szervezési szabályrendeletet tárgyalták. Atmentek minden ponton s félhétkor este végződött az ülés.

A szabályrendeletet kisebb nagyobb lényegtelen változásokkal elfogadták.

Ne járjunk olyan söracsarnokokba, vendéglőkbe és kávéházakba, hol a .: nem találjuk.
BÁCSKAI NAPLÓ

HIREK.

Munkaközvetítés.

Keresetetik budapesti gyárban 10—15 épület és butorasztalos. Munkaidő 9 óra. Órabér minimum 47 fillér, maximum 53 fillér. Az utiköltséget a munkaadó megtéríti. Allandó és biztos munka.

Fintanonközvetítés. Keresetnek az újvidéki mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanoncok: kefekötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, kémmenyseprő, könyvkötő, sütő, mézesbábos, kalapos, kötélfontó és üvegkereskedő. Díj nélkül közvetít

Az újvidéki ker. szoc. egyesület.

Tájékoztató.

Országos vásár. Szabadkán október hó 25., 26. és 27-én.

Október 24. A szabadkai leányegyesület kabaré és táncal egybekötött táncestélye, a Pest-szálloda összes termében. Kezdeté délután 6 órakor.

Október 25. Az oltáregylet hódolati ünnepélye a kath. kör disztermében délután négy órakor.

November 4. A Magyar Asztaltársaság serleglakomája, este 7 órakor, az asztaltársaság helyiségében.

— **Csak egy virágszálat!** Hogy csak egy virágszálat adjunk a halottak koszorujából a halál jegyeseinek élete visszaváltására, — ezzel a jelszóval nagyszabású akció indul vármegyénkben és városunkban. Vármegyénk alispánja nemes szívtől indítva maga vette kezébe a belügyminiszter által engedélyezett könyöradamánygyűjtés. A vármegye összes főszolgabíróit fölhevítve közreműködésre. Es ennek a buzgóságnak köszönhető, hogy még a legkisebb falucskában is megindul az egyesület gyűjtőtársolyába a gyűjtés. A tarsolyok izléses kivitelűek, oldalon ezzel a fölírással: Adakozzunk a tüdőbetegeknek! Van egy nyílásuk az adomány befogadására. E hó 24-én indul meg a gyűjtés s célja mintegy száz szegénysorsu folyamodó tüdőbeteget azonnal szanatóriumba helyezni, ezenfelül új intézményeket, főleg dispansereket létesíteni a tüdőbetegeknek. Minden egyes ridikülben megszámlált összeget az egyesület hivatalos lapja külön nyugtáz. Örömmel írjuk, hogy az emberszeretet nemes versenyben a mi vármegyénk és városunk előljár s nemeslelkű hölgyek a temetői gyűjtést is kezükbe vették. Városunkban a gyűjtést Birkásné Szuchich Adrienne urhölgy öngnagsága rendezte, ki igazán nemes szívvel valló bizonyossága fáradozik azon, hogy városunk áldozatkész közönsége minél tekintélyesebb összeget juttatni a halál jegyeseinek megmetésére.

— **A zombori Katholikus Legényegyesület** kedden este tartotta meg rendezésű választmányi ülését, melyen a tagok csaknem teljes számban jelentek meg s a melyen az apróbb folyóügyek elintézése után megállapították az Egyesület téli munkarendjét is. Ez a téli munka pedig a korviszonyoknak megfelelőleg a szociális kérdés ügyében fog lefolyni. A választmány csak általános munkaprogramot irt elő, melynek alapján Buday Gerő elnök s dr. Müller János fogják a részletes munkatervet kidolgozni. A november hó 8-án tartandó pápai ünnepély sorrendjét dr. Müller János a következőkben terjesztette elő. 1. Ünnepi beszéd, tartja Littvay Péter hitoktató. 2. „Ecce Sacerdos“ éneklé az egyesületi vegyeskar. 3. Jean Marie dráma egy felvonásban. (Theurur A.) 4. Szavaltat. 5. Soló-ének. Rell Emma k. a. 6. Nándorfehérvár ostroma, dráma két képben, írta dr. Müller János.

Szabadkán Villamos Vasut és Világítási Részvénytársaság.

Központi telep: SZEGEDI SZŐLŐK. Telefon 108.

Városi üzlet: RUDICS-UTCA 11. Telefon 422.

A n. é. közönség kényelmére Rudics utca 11. sz. alatt városi üzletet létesítettünk, ahol minden a világitást és erőátvitelt érintő ügyek elintéztetnek.

Készítünk: Világítási berendezéseket pontos és szakszerű kivitelben, olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Erőátviteli berendezéseket forgó áramu motorokkal, melyeknek táplálása nem költségesebb bármely más üzemnél.

Raktáron tartunk: Modern csillárokat, főzőedényeket, (teafőző, kávéfőző, vízmelegítő, tejmelegítő, főzőlápok, vasalók, hajsütővasmelegítő, szivargyújtó stb.) motorokat és mindennemű elektrotechnikai cikkeket.

Ugy a motorok mint a főzőedények a városi üzletben megtekinthetők.

— **A Bácsmezei Irodalmi Társaság** legutóbbi közgyűlésén Tóncs Gusztáv szabadkai főgimnáziumi tanárt az egyesület választmányi tagjává választotta.

— **Számvizsgálás.** A zombori Rákóczi szobor alap számvizsgáló bizottsága pénztári vizsgálatot tartott, melyen a következő jegyzőkönyvet vették fel: Jegyzőkönyv. Felvétel Zomborban, 1908. évi október hó 17-én a zombori Rákóczi szobor alap pénztárnak megvizsgálása alkalmával. Jelen voltak az alulírottak. 1. Az alap pénztári könyve tételről-tételre megvizsgáltott, a gyűjtő ívekkel összeegyeztetett és teljesen rendben találtott. 2. Megállapítottott továbbá, hogy az eddigi összes bevétel 11,164 korona 19 fillér, kiadás pedig (nyomatvány, postadíj, expedíciós költség stb.) 1260 korona 28 fillér volt. 3. Meggyőződés szerzetett ezután, hogy az egyenlegül mutatkozó 9903 korona 91 fillérből 9620 korona négy és fél százalékot kamatozó 12479 számú betét könyvecskében, 278 korona 76 fillér pedig, a négy százalékot kamatozó 17526 számú betét könyvecskében a Zombori Takarékpénztárnál gyümölcsözőleg elhelyezve van és hogy a bizottsági pénztárban 5 korona 15 fillér készpénz elfekszik. 4. Tudomásul vette a bizottság végül Vértesi Károly szoborbizottsági elnöknek azon bejelentését, hogy Bács-Bodrog vármegye a szobor alapja javára 1000 koronát helyezett el a Zombori Takarékpénztárba és hogy az erre vonatkozó betéti könyvecskét a megye letéti pénztára őrizetbe vette. Ezek után a jegyzőkönyv észrevétel nélkül aláíratott. Km. Raisz Lajos számvizsgáló, Türr Antal számvizsgáló, Vértesi Károly szoborbizottsági elnök.

— **Iparpártoló községek.** A főispán buzdító szavaira több megyei község hozzájárult egyik megyei ipartelep létesítéséhez. A kulai gyapjufonó- és szövőgyár részvényeinek jegyzése serényen folyik és roham lépésben halad előre. A részvények kétharmadrésze, tehát 400,000 korona már jegyezve van és a hazai ipar pártolásában a legszebb példával járnak elő a Tiszaparti községek, különösen a zentai és óbecsei járásokban. A zentai járás községei több mint 100,000 korona értékű részvényt jegyeztek. Magyar-kanizsa és Péterréve községek, mint erkölcsi testületek 50-50 részvényt jegyeztek. A kulai gyapjufonó- és szövőgyár részvénytársaság megalakulása tehát most már biztosítva van. Részvények még e hó végéig jegyezhetők.

— **Halálozás.** Özv. Balás Piri Dánielné szül. Tikviczki Julia tanítónő folyó évi október hó 22-én, életének 54-ik évében elhunyt. Földi maradványa folyó hó 23-án délután 3 órakor fog az ugynevezett bajai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 23-án délelőtt 9 órakor fog a szent Teréziáról nevezett plébánia templomban a Mindenhatónak bemutatni.

— **A mezőgazdasági háziipar.** A mezőgazdasági munkák megszűnésével újra nagy arányokban megindul a mezőgazdasági háziipar fejlesztésére indított s már évek óta végzett tervszerű munka. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a múlt évekhez hasonlóan az egész országra kiterjedő nagyarányú akciót indított meg s a gazdasági egyesületekkel, gazdakörökkel, iparfejlesztő bizottságokkal és gazdasági szakiskolákkal karöltve háromszázötz községben a tél folyamán gazdasági háziipari tanfolyamokon, közműhelyekben a tél folyamán közel tizenkétezer mezőgazdasági munkás kosárkötés, gyékényszalma, sásfonással, seprükötéssel és fafaragással fog foglalkozni.

— **Figyelem!** Felhívjuk a n. é. közönségnek b. figyelmét a lapunk első oldalán közölt Bächer Melichar cég gépgyári raktárára (Raichl palota)

— **Vásár után.** Magyar-kanizsáról jelentik: Az adai vásárról vasárnap délután hat óráig utazott Szeged felé. A vásári nyereség megosztásában Magyar-kanizsa községében összeveszték, a miből kifolyólag Gibicz János zombori lakos bottal, fejbevágtá

és Brankó szintén zombori lakos bicskával halántékon szurta Kovács Katona Sándor foktői lakost. A tettesek, félvén a büntetéstől, meghúzták a vonat vészfékét és midőn az sebességét lassította, megugrottak. A súlyosan sebesültet a magyar-kanizsai kórházba szállították. A tetteseket a rendőrség nyomozza.

— **Bajsa községben** üresedésben levő irnoki állásra Gillinger Lajos okleveles jegyző nagy szótöbbséggel megválasztott.

Egész Délmagyarország legkedveltebb kéz- és arcbőr-finomítója a LEHRER-féle

ERESÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2-3-szori bekenés után bársonyosává és üdévé teszi. Nem zsíros s ennél fogva nappal is használható. **Pőrsenések, bőrrepedések és bőrkérgések** ellen utóérhetetlen szer. **Egy tégely ára 1 korona.** 6 tégely rendelésénél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás. 484-74-62

Kapható:

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bácsmezei).

Mezei Péter megöletése.

— Esküdszéki tárgyalás. —

Régóta szálka volt Mezey Péter Vukovits Blagoje és Zvekits Zsivojn palicsparti lakosok szemében. Mezey mint Láng Simon s társai, a palicsi halász bérlők alkalmazottja igen sokszor feljelentette őket, orrvadászat és orrvhalászatért. Befolyásos támogatóik révén sikerült ugyan mindannyiszor kiskítani a törvény sújtó kezei közül; de mindannyiszor megfenyegették Mezeyt, sőt életveszélyes fenyegetéstől sem riadtak vissza.

Ennek dacára megtörtént, hogy folyó évi május 6-án Mezey Péter befordult Vukovits Mitó házába, az ott tartott családi ünnepre, a hol találkozott Vukovits Blagojával és Zvekits Zsivojinnal. Borozgatás közben szóba került újból a köztük rég dúló harc egynehány fazisa, míg este 10 óra tájban Mezey Zvekitssel elindult, kiket rövidesen Vukovits Blagoje is követett. Előzetes összebeszélés alapján rég forralt bosszújukat akként tervezték végrehajtani, hogy Zvekits Mezeyvel utközben leül s mikorra Vukovics Blagoje is oda érkezik, Zvekits a földön ülő Mezeyt letepéri. Vukovics pedig megveri. — Így is történt, a gyanútlan Mezeyt megtámadták s bottal annyira megverték, hogy a rajta ejtett negyven sérülés folytán a helyszínen meghalt.

A királyi ügyészség halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt emelt vádat, míg a védők a mai napon közönséges verekedést láttak fenforogni s a sokkal enyhébb 308-ik §-ban kérték védelteiket bünösnek kimondani.

Az esküdtek verdiktjüket a késő esti órákban hozták meg s mindkét vádlottat bünösnek mondták ki a halált okozó súlyos testi sértés büntetésében: mire a törvényt alkalmazó bíróság Vukovitsot 5 évi, és Zvekitsot 6 évi fegyházra ítélte.

Az ítélet ellen a védők semmisségi panaszszal éltek.

Vendéglőkben, kávéházakban és sörccsarnokokban követeljük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

KRECSI A. NÁNDOR

++ könyv-, zenemű-, papirkereskedése és könyvkötészete ++

Szabadkán, Deák-utca. ☛ Telefonsz. 283.

Raktáromon dua választékban kaphatók dízművek, Remekírók, költemények, ajándékművek, regények és elbeszélések, adomák és népmesék, színművek, monológok stb. stb. Most jelent meg a „Kincses Kalendárium” 1909. évre, igen gazdag és érdekes tartalommal. Ára kötve 2 korona.

Ajánlom modern könyvkötészetemet, hol készítek bekötéseket a leggyorsabb munkákra kezdve a legdrágább és legnagyobb igényeknek megfelelően, tartós kivitelben jutányos árak mellett. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

SZÍNHÁZ.

* **Színházi bérlet.** A színtársulat titkára már megérkezett Szabadkára. Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy máától fogva bérlehet a színházi irodában délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 5 óráig minden nap.

* **Színtársulat Temerinben.** Temerini tudósítónk írja, hogy Lászlóty Bódog színtársulata Bácsföldvárról odaérkezett és szombaton megkezdte előadásait.

* **Színügy Zomborban.** A napokban adta ki Polgár Kálmán zombori színingazgató is előzetes színházi jelentését. Előadásait nem október végén kezdi, mint a szabadkai színingazgató, hanem a katolikus ünnepekre való tekintetből november 3-án a „Császár katonái” című nagysikerű színművel.

A társulat előadó személyzete a következő: Polgár Károly, bonvivant, énekes komikus. Barna Andor, opera, operette és tenor énekes. Virányi Sándor, operette énekes síheder. Remete Géza, énekes bonvivant. Solymosi Sándor, jellem, társalgó komikus. Radványi Dezső, opera és operette bariton énekes. Halasi Béla, jellem, apaszínész. Gózon Béla, hősszerelmes énekes bonvivant. Kapos Gyula, operette buffó komikus. Csolnaky Gyula, opera és operette bass-buffó. Iván Sándor, epizód komikus. Telekán Valér, tenor énekes. Kaposi Józsa, opera-soubrette és operette coloratour primadonna. Pataky Vilma, operette soubrette primadonna. Csánady Irma, opera és operette alt énekesnő. Peterdij Etelka, operette soubrette primadonna. Halasi Mariska, hősnő, szalon színésznő. Haraszi Vilma, operette énekesnő és társalgási színésznő. B. Fehér Laura, anya, társalgási színésznő. H. Serfői Etel, operette és vígjátéki komika. Csolnaky Gyuláné, Perényi Renée, segédszínésznők és táncosnők. Anday Károly, Hódy Sándor, Utasi Béla, Szabadkai Miklós, Marosi Henrik, Utasi Tivadar, segédszínészek, kardalosok. A. Werth Erzsébet, Havas Irén, Havas Aranka, Varró Erzsébet, Pálfi Margit, M. Hegedüs Böske, Károlyi Annuska, Fehér Berta, segédszínésznők, kardalosnők. Utasi Rózsika, Utasi Giza, Utasi Ida, Utasi Józsi, gyermekszereplők. Zenekar: Walter Frigyes, I. prim. hegedű. Bermel Miklós, prim. hegedű. Demek Ferenc, II. od. hegedű. Hora Sándor, brácsa. Langer Pinkász, kisbőgő. Strohmayer Rudolf, nagybőgő. Vörös László, clarinette. Ringel Hugó, flauto. Sloupe János, I. kürtös. Tandelli Gidó, II. kürtös. Majer Emil, Tympani stb.

Kincses Naptár

1909. évre,

igen érdekes és változatos tartalommal

2 korona bolti árban kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésben

SZABADKÁN, FÖTÉR.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

80

A szoba nagyon egyszerű, jól lehet minden butordarab fejedelmi volt. A gyermeklány ágyához hasonló, fehér, szűk ágy csak békés álmokban ringatható. Igen, a tisztességes asszony szobája volt, ahol a hazugság és a csalás nem találhatott menedékhelyre.

Az orvos csakhamar megérkezett; alvást, csillapító szereket, s az izgalmaktól való tartózkodást rendelt.

— Az idegrendszer túlfeszültsége, mondta e pillanatban nem látok semmi nyugtalanítót; huszonnégyórát pihenés és a baj elmúlt; de rendes életmódra és minden izgalomtól való tartózkodásra szüksége van a grófnénak.

— Hm! dörmögött Neutof, kikísérve az orvost; önöknek a gyógytárba kellene árusítaniok a nyugalmat... Pihenést rendelni oly asszonynak, aki naponként tizenöt látogatást fogad és ad vissza!

— A társadalmi élet és a rendelkezésem bizonyára ellentétbe vannak, jegyezte meg mosolyogva az orvos, de bátor vagyok kijelenteni kegyelmességednek, hogy itt nem az orvosnak kell engednie...

Neutof visszatért feleségének ágyához. A fal felé fordult fejével mintha aludt volna Kleopatra; szobalányai a szomszéd-szobában, melynek ajtója nyitva volt, ruháit rendezték. Senki sem láthatta őket. A tábornok a beteg fölé hajolt s ügyetlenül csókolta meg a hajhullámokba merült, fehér homlokot.

Kleopatra kinyitotta a szemeit.

— Megbocsát? kérdé suttogva.

— Ne beszéljünk erről, felelt a tábornok alig észrevehető nyersséggel. Később. Ezután visszavonult, tompítani iparkodva dott a padhoz ütődő bot zaját.

XXII.

Kleopatra másnap reggel már fölkel. Még messze volt a csata megnyerésétől, az idő pedig becses volt. Többször érezte, hogy élete törekeny, de most úgy tetszett neki, mintha nem tartaná kezében életfonalat, mely szinte láthatatlanná vékonyodott.

Más talán megállt volna, hogy visszanyerje erejét, talán, hogy visszavonuljon; Kleopatra nem ezekhez a lényekhez tartozott; küzdeni fog az utolsó leheletig.

A tábornok meglepődve látta, hogy mint rendesen, ellátogatott hozzá tíz óra felé, épen akkor, mikor hogyléte fölől akart tudakozódni.

— Uram, felelte Kleopatra, mikor a tábornok meglepődését fejezte ki, tegnap csak azért lettem rosszul, mert teljes erőmmel azon dologra gondoltam, mely ma is elfoglal; ez kifáraszt, megtör; irgalmasságától várom a sorsom fölött leendő határozatot.

Neutof elkomorodott.

Kegyetlen éjszakát töltött el, melybe a gyógytár minden csillapítószerre sem birt volna csak egyetlen percnyi álmot is varázsolni. A felesége által feltett kérdés egyike volt azoknak, melyek csak azon a napon jutnak eszünkbe, mikor be kell vallalnunk, hogy az másképpen nem lehetett.

Ez a fiatal nő szeretett; mi van ennél természetesebb? Szeretett a természet tövéneinek megfelelően, valószínűleg fiatal, szép lényt; mindketten becsületesek lévén, megvetették a házasságtörő szerelmet; a család-alapítás jogát akarták maguknak megszerezni, vagy talán egyszerűen csak engedélyt a boldogsághoz! Az igazságban és a jogban éltek, Neutof volt az akadály.

Eszébe jutottak a szavak, melyeket akkor mondott, mikor a nevét ajánlotta föl. Akkor a köszvény, s a bajok végtelen sorától kinóztatva azt gondolta, hogy csak egy-két évig él, talán addig sem. O maga mondta és mindenki elhítte. Emlékezett még a mosolyra, mely esküvőjének estéjén kérdő szavait kísérte. Vendégeit ezüstiakomára hívta meg... Bizonyos, hogy azon este sem ő, sem más nem hitte, hogy még öt esztendeig él.

(Folyt. köv.)

Ajánljuk saját készítményű

sirköveinket

legolcsóbb gyári árban. ➔

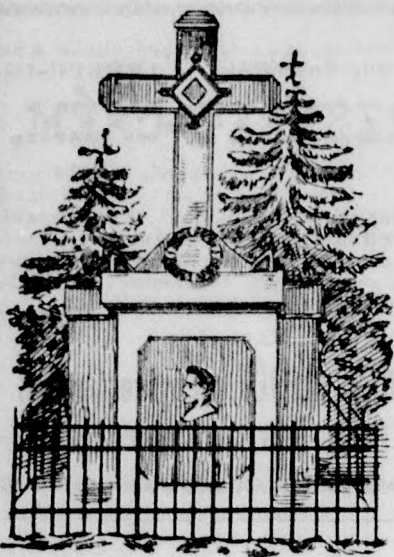
Elvállalunk mindennemű

kőfaragó- és gipszmunkát, betük kivésését és aranyozását.

KÖLTSÉGVETÉSEK ÉS RAJZOK INGYEN.

Egyben felkérjük a n. é. közönséget, hogy mielőtt bárhol sirkövet venne, győződjék meg olcsó árainkról.

Tisztelettel

Fekete Dezső és Társai

Palatinus-Bartus

533-30-24

Szabadka, Deák-utca 68., Dimitrievits-féle ház, huspiac.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irtá: Hirsch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körnöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteraturánkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden kath. könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vásonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezettél Szabadkán, Rákóczi-u. 20.

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely első kiadásában 120,000 példányban kelt el, s most újabb 15,000 példányban jelent meg.

A „Szóimadás” ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

A falu szépe.

Angol regény 2 kötetben.

Irtá:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Az

Antikrisztus csodája

Irtá:

LAGERLÖF ZELMA.

Német eredetiből fordította:

KÖRMÖCZY ERNŐ.

Ára a két-két kötetnek bérmentes küldéssel 1—1 korona.